

Maailmankansalaisen eväät koulussa ja opetuksessa

Globaaliin ja lokaaliin (glokaaliin)
vastuuseen kasvaminen
Voimaa verkostoista -seminaari
Helsinki, Hotelli Arthur 27.1.2011

Jari Kivistö/gloaalikasvatuksen kouluttaja
Innoline Group / Educode Oy
044 059 0039
jari.kivisto@pp.inet.fi

Maailmankansalainen?

1

- Yksilön näkökulmasta maailmankansalaisuudella viitataan usein **ihmisen identiteettiin osana ympäröivää maailmaa**, jossa ihmisen kyky sopeutua ja toimia kansainvälisissä ympäristöissä on voinut kehittyä ns. kosmopoliittiseksi orientaatioksi. (Hannerz, U. 1990.)
- Maailmankansalaisuus liittyy sellaiseen **globaalin tason yhteisöllisyyteen**, jossa pyrkimyksenä on vaikkapa ympäristö- ja ihmisoikeuskysymyksissä ylittää kansallisvaltioiden rajat tiivistyneen yhteistyön ja eri toimijoiden välisen vuorovaikutuksen keinoin. (Delanty, G. 2000)

Maailmankansalainen?

2

- Maailmankansalaisuuden taustalla vaikuttavat kosmopoliittiset ulottuvuudet voidaan jakaa poliittiseen, taloudelliseen ja moraaliseen ulottuvuuteen, joista jokaisesta löytyy eri näkökulmia maailmanjärjestyksen hahmottamiseen. (Brown & Kleingeld 2006)
- maailmankansalaisuus tarvitsee kehittyäkseen avointa julkisen keskustelun kulttuuria sekä yksilön eettisen horisontin laajentumista lähipiiristä kohti globaalia ulottuvuutta. (Sihvola, J. 2004))

Maailmankansalainen?

3

- Keskeinen maailmankansalaisuuden kysymyksenasettelu liittyy globaalin kansalaisyhteiskunnan syntymiseen. Globalisaatio on merkittävänä maailman järjestystä muokkaavana prosessi. Siinä globaalin kentän toimijat suhteellistuvat toisiinsa nähden kehittämällä uusia yhteisöllisyyden muotoja globaalissa mittakaavassa. Kansalaisuuden näkökulmasta tämä tarkoittaa **globaalin kansalaisuuden ja kansalaisyhteiskunnan kehittymistä muiden kansainvälisten toimijoiden rinnalle**. (Robertson, 1992)

Arvot & asenteet

**maailman
kansalainen**

Taidot

Tiedot

LÄHDE: **Global Education Guidelines**

A Handbook for Educators to Understand and Implement Global Education.
North-South Centre of the Council of Europe

Mitä tietoja maailmankansalainen tarvitsee?

- Tietoa **globalisaatioprosessista** ja maailman kehityksestä.
 - Tietoa **ihmisyiden käsitteen** historiasta ja filosofiasta (Ihmisoikeudet, demokratia, hyvä hallinto, sosiaalinen oikeudenmukaisuus, rauha, moninaisuus, dialogi jne)
 - Tietoa **yhteenkuulumisesta** (yhteisöt) ja **erilaisuudesta** (elämäntavat, uskonnot, kulttuurit, sukupolvet jne)
-

Teemat

Miten ihmiset elävät eri puolilla yhteistä maapalloa?

www.gloaalivastuu.fi

Teemat

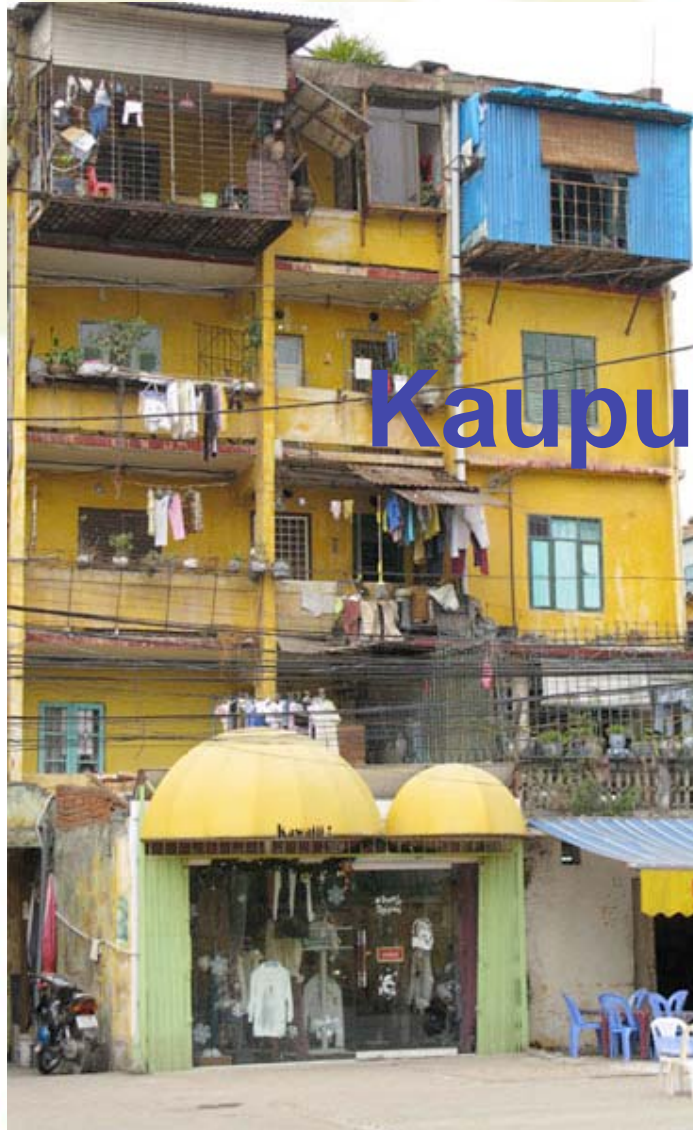
Elämisen ehtojen ja mahdollisuuksien moninaisuus ja erilaisuus

www.gloaalivastuu.fi

Teemat

Kaupungistuminen

www.gloaalivastuu.fi

Teemat

**Ympäristön tilaan liittyvät
kysymykset**

www.gloaalivastuu.fi

Teemat

Työn ja toimeentulon
mahdollisuudet eri
maailman kolkilla

www.gloaalivastuu.fi

Teemat

Köyhyyden nujertaminen

www.globaalivastuu.fi

Teemat

Koulutus kaikille

www.gloaalivastuu.fi

Teemat

Koulutus kaikille...
varsinkin tytöille

www.gloaalivastuu.fi

Teemat

Kulttuurien kohtaamisia

www.gloaalivastuu.fi

Teemat

Globaali kumppanuus

www.globaalivastuu.fi

Maailmankansalaisen taidot

- Kriittinen ajattelu
- Erilaisten näkökulmien ottaminen
- Stereotyyppien ja ennakkoluulojen tunnistaminen
- Kulttuurien välisen vuorovaikutuksen hallitseminen
- Yhdessä tekeminen
- Empatia
- Dialogi ja vuoropuhelu
- Itsevarmuus, itsensä arvostaminen
- Epävarmuuden ja ristiriitaisuuksien sietäminen
- Alttius konfliktien välittämiseen ja sovitteluun
- Luovuus
- Tutkiminen ja uteliaisuus
- Päätösten tekeminen
- Medialukutaito - kriittinen mieli
- Tieteen ja modernin teknologian mahdollisuuksien ja rajoitteiden ymmärtäminen

Maailmankansalaisen arvot ja asenteet

- Itseluottamus, omanarvontunto ja muiden kunnioittaminen
 - Yhteiskunnallinen vastuullisuus
 - Ekologinen vastuullisuus
 - Avoimuus
 - Uusien näköalojen tavoitteleminen
 - Aktiivinen ja osallistuva yhteisön jäsenyys (kansalaisuus)
 - Solidaarisuus
-

Maailmankansalaiseksi kasvamisen

(pedagogikkaa ja menetelmiä)

- Yhteistyöhön perustuvaa oppimista
- Ongelmalähtöistä oppimista
- Vuoropuheluun, dialogiin ja yhdessä ymmärtämiseen pohjautuvaa oppimista
- **Haasteet koululle ja opettajalle?**

avata

.... sen tehtävänä on **avata** ihmisten
silmät ja mieli maailman erilaisille
todellisuuksille...

avata
aktivoida

... sen tehtävänä ei ole siirtää
valmiita arvoja tai normeja, vaan
aktivoida opiskelijat ja oppilaat
ajattelemaan sitä perustaa ja
mieltä, joka panee ihmiset
toimimaan tietyllä tavalla.

avata

aktivoida

mahdollistaa

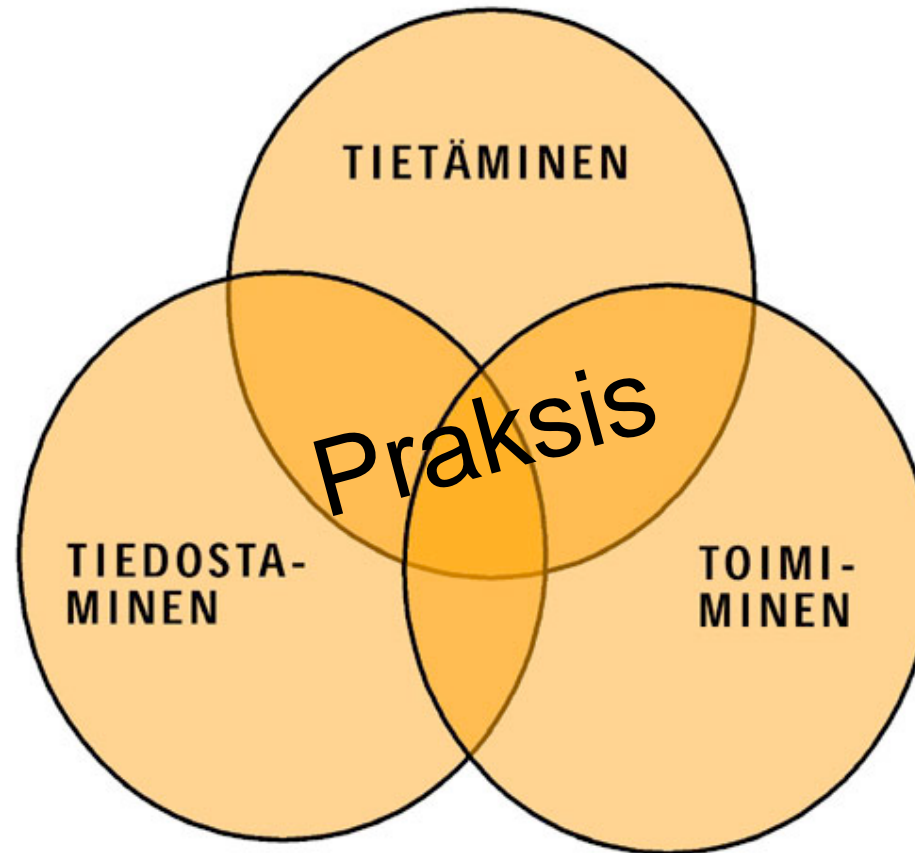
... sen tehtävänä on mahdollistaa opiskelijoille ja oppilaille maailmankuva, joka on monipuolisempi ja avarampi kuin se, jonka hän arkielämän virikkeiden pohjalta on saanut.

(Rauste - von Wright)

Kansainvälisyyskasvatuksen prosessi

Praksis

.... sen tehtävänä on **avata** ihmisten silmät ja mieli maailman erilaisille todellisuuksille

... ja **herättää** heissä **halu** rakentaa oikeudenmukaisempaa, tasa-arvoisempaa ja ihmisoikeuksia kunnioittavaa maailmaa.

Maastrichtin kansainvälisyyskasvatuksen julistus 2002

Kiitos

Jari Kivistö/globalikasvatuksen kouluttaja

Innoline Group yhteistyössä

Opetusalan koulutuskeskus Educoden kanssa

044 059 0039

jari.kivisto@pp.inet.fi

